

PETRA
SLOVÁKOVÁ

STŘÍPKY ČASU

HOST

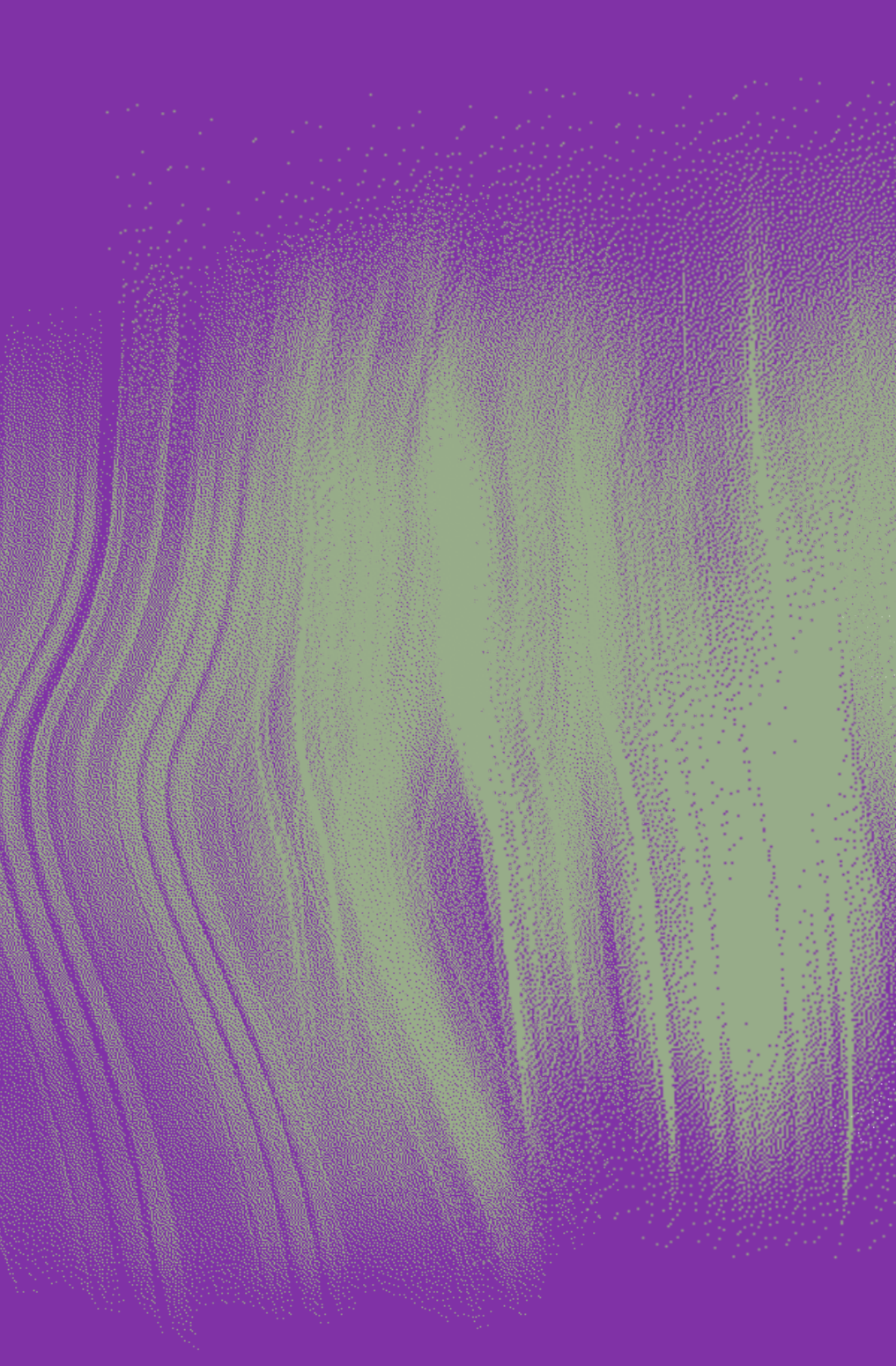

STRIKING CASUALTY

PETRA
SLOVÁKOVÁ

STRÍPKY
ČASU

BRNO
2019

© Petra Slováková, 2019

Cover photo by Tereshchenko Dmitry / Shutterstock.com

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2019 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-924-3 (PDF)

ISBN 978-80-7577-925-0 (ePUB)

ISBN 978-80-7577-926-7 (MobiPocket)

Docházel mi dech. Běžela jsem ulicí a v plicích mě ostře píchalo. Věděla jsem, že už dlouho nevydržím. Zabočila jsem do jedné zadní uličky. Už jsem se ani nesnažila kličkovat mezi kalužemi v dírách léta neopravené cesty.

Šli po mně. Měla jsem je za zády a strach mi nedovolil zpomalit. Dostala jsem se k zadnímu traktu zapadlého obchodu s potravinami. Všude to páchlo močí a odpadky se vršily hned vedle stohů provlhých krabic od zboží. Můj pohyb vyplašil hladové kočky, které s mňoukáním odběhly. Přeskočila jsem několik dřevěných palet, tvrdě dopadla do bahnité louže, až se špinavá voda rozstříkla kolem, a konečně jsem se ohlédla.

Pořád tam byli. Drželi se mě vytrvale jako honící psi. Pohybovali se pomalu, nikam nespěchali, a přitom se rychle blížili, jako by mi chtěli naznačit, že veškerá moje snaha je marná. Doběhla jsem k požárnímu schodišti. Po rezavém skřípějícím žebříku jsem vyšplhala na kovovou rampu, po níž jsem oběhla dům. Slezla jsem po okapové rouře dřív, než mě stačili obklíčit. Zabočila jsem do další uličky.

Cihlové bytovky s fasádami zčernalými kouřem byly poloprázdné. V oknech chyběly záclony, někde i sklo. Byly to ruiny zapomenutých dob. Ulice odsouzené k záhubě, kde téměř nikdo nebydlel. Párkrát už jsem tudy šla, ale bylo to bludiště, kde si všechny domy byly podobné.

Zabočila jsem do další dlouhé ulice. K mému zděšení byla slepá a průchod uzavíral plot. Vrátit jsem se nemohla, protože byli hned za mnou. Neslyšela jsem jejich kroky, ale cítila jsem tíživou přítomnost oněch bytostí. Zaváhala jsem, ale ne na dlouho. Rozběhla jsem se, vyskočila co nejvýš a přehoupla se přes vrchní hranu plotu. Naštěstí tam nebyly hroty ani ostnatý drát. Když jsem dopadla, uvědomila jsem si mokro v pravé botě. Nejspíš jsem si někde proděravěla podrážku.

Kolem byla jen hrstka opuštěných budov a sklady. Rychle jsem hledala místo, kam se schovat. Sklo v jednom malém okénku do sklepa bylo vyražené. Protáhla jsem se otvorem do temného prostoru. Střepy mi naštěstí neprořízly staré dříviny, ale sklo mě zapíchalo v dlaních, když jsem se držela římsy, abych nespadla někam do prázdna. Pod oknem bylo staré potrubí od topení, které mi posloužilo jako opora pro nohy. Zmizela jsem ve tmě a můj příchod pravděpodobně vyrušil několik potkanů. Neměla jsem čas vytáhnout baterku. Mdlé světlo dopadající z ulice naštěstí umožňovalo rozeznat několik starých skříní, které byly příliš velké na to, aby se s nimi někdo vláčel, a nepotřebné bedny a harampádí, co nikomu nestálo ani za odnos do sběru. Schoulila jsem se mezi rozbité stojany z rezavějících trubek s vlhce slizkými umakartovými deskami. Přisunula jsem před sebe papundekl, schoulila jsem se a čekala. Třásla jsem se strachy. Objímala jsem si kolena. Snažila jsem se nedýchat moc nahlas, abych na sebe neupoutala pozornost, ale srdce mi bušilo až v krku a jazyk se mi lepil na patro. Skulinou jsem pozorovala, jak se mezi okny mihly stíny. Bytosti se nevzdávaly. Nevěděla jsem, co jsou zač ani jak se ve skutečnosti jmenují. Já jim říkala jednoduše Dozorci.

Byly to temné vysoké postavy, a když jste je pozorovali koutkem oka, jejich siluety připomínaly dospělého člověka, ale pokud jste se na ně zahleděli přímo, uvědomili jste si, že s lidmi nemají nic společného. Byly to pouhé stíny přelévající se do různých tvarů, měnící vzhled, jako když se díváte na něco pohybujícího se v hodně husté mlze. Neměli jasné tváře, pouze změť nestálých obrazů, duchovité útržky projekcí zachycených v čase.

Sevřela jsem pevně náramek, který jsem celou dobu chránila. Vždy, když jsem něco přenesla časem do současnosti, objevily se ty bytosti a neúnavně mě pronásledovaly.

Nevím, co by udělaly, kdyby mě chytily, ale cítila jsem, že by to určitě nebylo nic dobrého. Šel z nich strach.

Jeden z Dozorců se sklonil k zemi, aby nahlédl do sklepa. Zadržela jsem dech. Měla jsem pocit, že místo, kde se schovávám, propalují neživé oči. Přitiskla jsem si dlaně na uši, zavřela oči a snažila se potichu i myslet. Být neviditelná. Celá jsem se třásla. Před očima mi poskakovaly mžítiky. Pak se ozvalo několik nezřetelných zašeptání. Zněla sotva jako vítr prohánějící se ulicí.

Postava se mihla za dalším oknem a pak zmizela. Vykoukla jsem skulinou zpoza desky. Doufala jsem, že jsou pryč. Pak mi pohled sklouzl do místnosti. Trhla jsem sebou a málem zaječela. Jedna z těch bytostí nějak neslyšeně proklouzla dolů a teď stála u skříní. Prohlížela si rozbité police a svým pohybem trhala letité pavučiny.

Dozorce v přitmě vypadal jako duch. Ještě víc jsem se schoulila. Přesvědčovala jsem se, že něco podobného už nikdy neudělám, ale ve skutečnosti jsem věděla, že to není pravda. Nevyhnutelně to provedu znovu, jen na ně budu lépe připravená. Pokud to protentokrát přežiju, ujistila jsem sama sebe.

Postava proplula místností. Zmizela venku, jako by se rozplynula mezi dalšími stíny. Ještě chvíli jsem zůstala na místě, než jsem si ztěžka oddechla.

Po dlouhých minutách jsem se odvážila vylézt ven. Mokro v botě začalo být nepříjemné, ale ještě jsem musela něco zařídit. Pokračovala jsem ulicí, mýjela zapomenutá zákoutí plná sutin a zdí počmáraných graffiti. Opuštěné hřiště zelo prázdnotou, kovové branky někdo uřezal až u země, plot byl ze všech stran pobořený.

Vytáhla jsem z kapsy staré hodinky. Byl to klasický mechanický kapesní model, kterému se říká cibule. Mám je po tátovi. Vlastně jsou to jediné, co mi po něm zůstalo. Když

jsem cestovala časem, běžné hodinky na baterku se zastavily, někdy i pokazily. Tyhle mechanické však přežily bez újmy, a tak jsem je nosila všude s sebou. Ručičky na porcelánovém ciferníku ukazovaly, že je něco před sedmou. Jestli stihnu tramvaj, dorazím na schůzku včas. Přidala jsem do kroku. Mokrý bota začala při každém pohybu skřípat. Doufala jsem, že než půjdu do školy, stihnu se skočit převléknout nebo to trochu uschne a ty zvuky přestanou, jinak budu zase za blbku.

Zastávka u staré střelnice na Hulvákách je typem místa, kde nechcete být ani ve dne, natož v noci. Potloukají se tu podivné existence, tramvaj jezdí, jen když si řidič vzpomene, anebo omylem zapomněli přehodit výhybku.

Ostrůvek zel prázdnotou. Kolem stojanu poletovaly odpadky, papíry z vysypaného koše a igelitové sáčky. Jízdní řád byl celý počmáraný nějakými hieroglyfy. Zabořila jsem ruce do kapes a prsty pohladila náramek. Byl to krásný art deco kousek z první republiky. Dáma, která ho nosila, o něj jednou v noci přišla, když se pohádala se svým milencem. Ten využil chvílky nepozornosti, zatímco plakala na pohovce, a sbalil šperk, který měla na stolku hned vedle peněženky. Byl to smutný příběh.

Když jsem je sledovala ukrytá v proudu času, bylo mi té ženy líto. Měla decentní rudé šaty a vlasy natočené do módních vln. Při pláči si neustále opatrně otírala koutky očí kapesníkem, aby si nerozmazala líčidla. Roztržka ji zjevně mrzela víc než jeho.

Věděla jsem, jak ten příběh dopadne. Vzala jsem šperk dřív, než to mohl udělat on, a přenesla se časem zpátky. Kdybych to neudělala, sledovala bych, jak ho ukradne a po několika dnech odjede do sousedního státu. Náramek mi toho však o sobě mohl povědět mnohem víc. Kov mě chladil do pořezaných prstů a já zdálky vnímala jeho vzpomín-

ky. Předměty si totiž pamatují. Pamatují si všechno, co se jim stane, i události, jimž přihlížejí. Jenže ty vzpomínky časem blednou, přemazávají se a mizí. A když pak věc zůstane někde dlouho ležet, zapomene úplně. Stane se z ní pouhá skořápka s ozvěnami dávných prožitků. Tenhle příběh byl romantický, ale s hořkým koncem. Schovala jsem náramek zpátky do kapsy.

V dálce se objevila tramvaj se svítícím číslem. Její příjezd vyplašil ptáky v blízkém lesíku. Nastoupila jsem do natřískaného vozu a postavila se hned za řidičovu kabinu, abych se nemusela mačkat mezi všemi těmi uhnanými lidmi směřujícími do práce nebo do školy. Zahlédla jsem partu výrostků, kteří se nahlas bavili a postrkovali se mezi sebou. Byli obestaveni skupinkami důchodců spěchajícími za nákupy a několika lidmi v úřednických sakách. Hned vedle mě nějaký plešatější muž vytáhl mobil a začal do něj hlasitě hulákat, že nic neslyší. Obrátila jsem oči v sloup.

Naštěstí jsem po několika zastávkách vystoupila. Navzdory brzké ranní hodině bylo docela teplo, takže mi nevadilo se kousek projít. Sešla jsem ze zastávky na mostě dolů, prošla kolem několika supermarketů a vyhnula se velkému obchodnímu centru, které zdálky lákalo obrovskými reklamními billboardy na všechno, co jste si jen mohli přát. Zůstala jsem stát před obrovským komplexem ubytovacích kolejí. Tvořilo ho několik starých panelákových budov, které sousedily s hernou a barem. *Jak příhodné*, pomyslela jsem si jako pokaždé, když jsem tu byla za Denisem.

Zkontrolovala jsem čas, a než jsem stačila hodinky schovat, už na mě mával tmavovlasý rozvrkočený mladík v spraném tričku s motivem *Star Wars*.

Denis byl v prváku na výšce. Studoval chemii, která pro něho byla nejzajímavější věcí na světě, a nechápal,

jak můžou existovat i jiné obory. Spolužáci ze střední ho měli za podivína, ale na vysoké do kolektivu dokonale zapadl a našel si kamarády. Užíval si výhody svobodného života a nechodil každý týden s monoklem na oku. *Na rozdíl ode mě, vytanulo mi na mysli.*

„Ahoj,“ hlásil na pozdrav. Byl o hlavu vyšší než já a téměř pořád se usmíval. Měl obrovské brýle s tlustými černými obroučkami, které si za uchem slepil lepicí páskou. Pravděpodobně si je totiž při svoji nešikovnosti někde rozsedl.

„Ahojky,“ odpověděla jsem. Popadla jsem ho za rukáv a odtáhla trochu stranou, aby na nás z budovy nebylo vidět.

„Máš teda něco?“ zeptal se, zatímco jsem z kapsy dolovala náramek. Když se mi to povedlo, se zájmem si ho vzal.

„Dobrý, ne?“

„Myslím, že to snad nějakou stovku hodí,“ přikývl zamýšleně.

Vykročili jsme ke skrčené budově, která se vůbec nehodila ke svým velkým příbuzným v okolí. Byla v ní zastavárna.

„Bude tam někdo takhle brzy?“ zeptala jsem se.

„Jsem domluvený s majitelem, že se stavím. Tyhle věci vykupuje před otevřením,“ ujistil mě. „Je to pěkný. Kdes to vzala?“

„To ti nemůžu říct,“ zatvářila jsem se tajemně. Ze zvyku jsem si zastrčila dlouhé vlasy za ucho. Podíval se na moji pořezanou ruku a tázavě pozvedl obočí, které by uprostřed potřebovalo projet minimálně sekačkou na trávu.

„Cos dělala?“ zeptal se starostlivě.

„To nic není,“ odbyla jsem ho.

„Mám o tebe strach, Jani,“ řekl ustaraně.

„A to jako proč?“

„Nechci, aby ses zapletla... No víš prostě do něčeho, z čeho bys mohla mít problémy.“

„Já nemám žádné problémy,“ řekla jsem tvrdě, ačkoli to nebyla úplně pravda.

„Nevloupala ses doufám někam...“

„Jasně že ne!“

„No... dobře,“ řekl nakonec, protože se nikdy neuměl moc hádat. Ale věděla jsem, že mi nevěří.

Denis zazvonil, počkal, až mu bzučákem otevrou, a pak zmizel za dveřmi zastavárny. Sedla jsem si na obrubník. Kamkoli jsem se otočila, vypadalo to tam, že pampelišky přišly na způsob, jak ovládnout civilizaci. Trčely z každé díry i praskliny v betonu. Podívala jsem se na svoje dlaně a vydloubla střípek, který mi zůstal v měkkém polštářku. Pak jsem si sundala botu, ale žádná voda z ní nevytekla. Nechala jsem rozšklebenou tenisku schnout a opřela si bradu o koleno. Za běžných okolností by mi za chvíli začínala škola, ale první dvě hodiny byl naštěstí tělocvik, ze kterého jsem byla omluvená.

Před pár dny jsem se přemísťovala v čase víc, než jsem snesla, a vyčerpaný organismus už to během výuky nevydržel. Omdlela jsem a podle doktora bych se měla šetřit, proto jsem nemusela na tělocvik. Do začátku letních prázdnin ovšem zbýval sotva týden. Vzhledem k tomu, že jsem nutně potřebovala sehnat peníze, využila jsem volný čas k hledání brigád a přivýdělků.

Dveře podruhé zabzučely a Denis vystrčil hlavu ještě uprostřed rozhovoru. Dialog se záhy změnil v monolog, než Denis zjistil, že už ho nikdo neposlouchá. Často si mluvil pro sebe. „Tak jo, už jsem tady,“ řekl.

Kývnutím jsem ho pobídla, aby mě nenapínal.

„Pojďme někam jinam,“ navrhl.

„Proč ne,“ pokrčila jsem rameny a vzala promočenou botu za tkaničky. Bosky jsem šla vedle něj. Zakroutil hlavou, ale nic neřekl.

„Nechceš zajít na kafe?“ zeptal se mě spiklenecky.

„Nemůžu utrácet,“ řekla jsem, což byla pravda, a on to bral zároveň jako pobídnutí.

„Myslel jsem to tak, že tě zvu.“

Vešli jsme do vestibulu kolejí, kde pobíhalo několik studentů. Za pultem pospávala nevrlá recepční, ale vídávala mě tam dost často na to, aby se nepídila po tom, jestli tam bydlím. Posadila jsem se na šedou kovovou lavičku. Denis zatím naházel do automatu drobné a přinesl dvě kapučína v plastových kelímčích.

„Co ti řekl?“ zeptala jsem se a upila. Spálila jsem si jazyk.

„Ukecal jsem ho na čtyři stovky,“ řekl a vytáhl dvě srolované bankovky. Snažila jsem se usmát, ale ve skutečnosti jsem doufala, že to bude mnohem víc.

Asi si všiml mého zklamání, protože sklonil hlavu a začal drmolit: „Já vím, že to není moc. Ale on taky potřebuje vydělat. Nikdy ti nedá tolik, kolik by ta věc stála. A navíc se moc nezajímal, odkud to je. Jinde by se na mě dívali dost podezřívavě.“

„Jasně. Já vím,“ odpověděla jsem a tentokrát se ani nesnažila zklamání skrýt. „Tak to rozděl. Každý půlku.“

Tak zněla dohoda. Potřebovala jsem, aby mi s prodejem věcí někdo pomohl, protože v zastavárně chtěli občanku, a kdybych se tam objevovala moc často, začalo by to být podezřelé.

„To je v pohodě. Vem si to všechno. Potřebuješ to víc,“ řekl, a než jsem stačila zaprotestovat, nacpal mi ruličku do kapsy koženkové bundy.

„To nejde, Deni,“ odporovala jsem, „je to týmová práce.“

„Vydělal jsem teď na pár věcech, co jsem zpracovával pro fakultu. A ty potřebuješ každou korunu,“ mávl nad tím rukou.

„Tak... jo,“ hlesla jsem a poděkovala. „Někdy ti to vrátím.“

„Jasně že jo,“ usmál se. „Co máma?“ zeptal se opatrně.

Vjel do mě bezmocný vztek, až jsem se kousla do rtu a zaskřípala zuby. „Je v pohodě. V rámci možnosti,“ řekla jsem úsečně. Nechtěla jsem rozebírat, jak se v poslední době chovala. Její závislost na alkoholu jen zhoršovala dlouhodobé deprese. Zpátky do léčebny nechtěla a léky brala, jen když jsem ji donutila je spolknout. Stačilo mi vybavit si, jak leží bezmocná na gauči a celým bytem táhne lihový odér levné vodky, a udělalo se mi zle. Otrásla jsem se.

„Je ti něco? Nechceš, abych ti přinesl dezinfekci na tu ruku?“

„Ne, v pohodě. Vlastně už musím jít,“ řekla jsem, zmáčkla kelímek, který se záhy ocitl v koši, a obula se.

„Opravdu jsi v pořádku?“

„Jasně. Díky moc a měj se. Kdyžtak ti napíšu esemesku,“ odpověděla jsem. Mávla jsem mu na rozloučenou a vydala se ven.

Byt, kde jsem bydlela, se nacházel v pátém patře na sídlišti v Zábřehu. Stará zástavba pamatovala lepší časy. Teď to byly chátrající králíkárně, které na renovaci čekaly jako na smilování. Hřiště před několika navlas stejnými paneláky bylo zarostlé trávou, prolézačky trčely na plácku uprostřed jako pozůstatky nějaké zaniklé civilizace.

Hlouček mladších dětí posedával kolem téměř prázdného pískoviště. Odemkla jsem zamřížovaný vchod a vstoupila do zatuchlé chodby, v níž vládlo přítmí. Výtah nefungoval, takže jsem se belhala po schodech nahoru a pud sebezáchovy mi kázal nedotýkat se odporného plastového zábradlí, které bylo v několika místech ohořelé a jinde pro jistotu celé vytržené.

Když jste tudy šli potmě a neznali jste to tu, mohli jste lehce spadnout do šachty. Na našem patře byly tři byty, ale obsazený byl jen ten náš, což mi vyhovovalo, protože si

aspoň nikdo nestěžoval, když máma křičela při svých záchvatech. Odemkla jsem a přivítal mě nehorázný zápach levného alkoholu. První krok doprovázelo šustění dopisů a složenek rozházených po zemi. Rozsvítila jsem. Mámu nebylo nikde vidět. Sebrala jsem ze země papíry, abych se ujistila, že to opět jsou samé účty. Srovnala jsem je a položila na botník.

„Mami? Jsi tu?“ zeptala jsem se. Prošla jsem úzkou předsíní do obývacího pokoje s malým kuchyňským koutem, který se krčil za nízkou zídkou. Pak už tu byl jen jeden malý pokoj, kde jsem měla svoje království já. Tedy byl to spíš kumbál, kam jsem se chodila vyspat. Máma ležela v obýváku na flekatém gauči. Ztěžka dýchala a v ruce pořád držela dálkový ovladač. Něžně jsem jí ho vypáčila z prstů. Zachrápala, obrátila se na druhou stranu a spala dál. Přikryla jsem ji starou dekou. Pokoj vypadal příšerně. Všude byly poházené věci. Špinavé oblečení se válelo na nábytku i po podlaze. Pod oknem byly naházené prázdné lahve. Na kuchyňské lince ležela vysypaná kabelka, nejspíš jak se máma snažila najít poslední drobné. Ve dřezu se hromadilo zapáchající nádobí. Na kuchyňský stůl jsem položila sáček s rohlíky, které jsem po cestě koupila, kdyby máma měla hlad. Pak jsem šla do svého pokojíku.

Cestou jsem sebrala účtenky a pročetla je. Vybrala jsem ty nejdůležitější a vyhodila reklamy a nabídky půjček. Doufala jsem, že mámě přišla nemocenská, protože jinak nám brzy odpojí vodu a elektřinu. Byla doma už nějaký měsíc a sotva jsme stačily zaplatit nájem. Věřila jsem, že se máma ve chvílích přičetnosti postarala alespoň o tohle.

Vyhrabala jsem ze skříně čisté ponožky. Zrcadlo nad malým psacím stolem, který jsem měla od dětství, mi napovědělo, že bych se měla alespoň učesat. Spletla jsem si tmavé vlasy do volného copu, aby mi pořád nepadaly do ob-

ličeje. Popadla jsem batoh a tiše se vkradla do obýváku dát mámě pusu, než odejdu do školy.

Bylo to dlouhé dopoledne a ještě delší odpoledne. Učitelé to viditelně chtěli mít za sebou stejně jako my. Vzhledem k tomu, že většina známek už byla víceméně uzavřená, nikdo nezkoušel a dvě hodiny jsme měli volnou zábavu. Asi hodinu jsem prospala na lavici. Kreslila jsem si do malého sešitku věc, kterou jsem dneska přenesla. Nejsem moc dobrý kreslíř, ale snažila jsem se zaznamenat všechno, co prošlo časem se mnou, abych měla přehled. Víc než dobrá půlka stránek byla pokreslená šperky. V kantýně jsem si dala polévku a dva rohlíky, které snad někomu spadly na zem, protože si je nikdo nevzal. Po druhé jsme byli milosrdně propuštěni. Spěchala jsem, abych se nemusela s nikým bavit. Musela jsem stihnout brigádu v supermarketu a rozhodně jsem nepotřebovala poslouchat další posměšky. Parta našich princezniček v čele s Darou, která by byla dokonalým vzorem americké roztleskávačky, se mi už chvíli zdálky pohihňávala a neustále si mezi sebou něco šeptaly. Slepice.

„Hej Macháčková, ty džíny máš tak roztrhaný od výroby, nebo to máš domácí model? Trapko!“ houkla na mě jedna z dívek. Obrátila jsem oči v sloup a přemýšlela, proč se některým lidem mentální rozvoj zablokoval v deseti letech.

„No tak, bav se s náma. Nebo ti nejsme dost dobrý?“

„Dejte mi pokoj!“ zavrčela jsem na ně.

„Co tvoje máma? Ještě chlastá?“ zeptala se posměšně Dara.

„Sklapni, nebo...“ naznačila jsem jí zvednutou pěstí.

„Pošle tě na hřbitov,“ vložil se do toho spolužák Honza.

„Jo, vždyť odtamtud před chvílí přišla,“ odtušila Dara. Parta kluků si vyměnila několik úšklebků a pak se dali

do řeči s holkami. Jejich pohledy vrhané mým směrem naznačovaly, že se o mně s chutí baví dál. Naštěstí jsem pro ně nebyla ničím jiným než terčem povrchní zábavy.

Minula jsem velkou školní nástěnku s několika fotkami. Nemusela jsem se na ně dívat, visely tam už chvíli. Byly na nich studentky, které se ve městě ztratily. Z naší školy byla jen jedna, Lucie Kroupová. Chodila do jiné třídy než já a znala jsem ji jen od vidění. Byla mezi pohřešovanými poslední, ještě to nebyl ani týden, co zmizela.

Od té doby, co se to stalo, byla tady ve škole hodněkrát policie i Luciini rodiče. Vypyтали se, sháněli kohokoli, kdo se s Lucií bavil nebo ji viděl v ten osudný den, kdy se před školou rozloučila s ostatními a už ji nikdo nespatriil. Bylo to pořád dokola: „Znala jste ji? Viděla jste ji v ten den, co zmizela? Bavily jste se spolu někdy?“

Ne, ne a ne. Často jsem od té doby přemýšlela, jestli by se vůbec někdo pozastavil nad tím, kdybych zmizela já. Máma by si toho ani nevšimla, pokud by ji nepřišli vystěhovat z bytu.

Povzdychla jsem si. Mrzelo mě, jak se náš vztah změnil, ale co umřel táta, začala pít a pořád víc se propadala někam do svého světa, kam mě nechtěla pustit. Nakonec jsem to byla já, kdo se musel starat o ni.

Když ji poprvé hospitalizovali, zůstala jsem doma tři týdny sama. Oficiálně jsem byla plnoletá, ale teprve tehdy jsem si uvědomila, kolik věcí zařizovali rodiče. Příbuzné jsem nikdy nepoznala, rodiče o nikom nemluvili. Jediný, kdo mi pomáhal, byla naše domovnice, starší paní s nesmírnou touhou starat se o všechny živé bytosti. Vychovála pět svých dětí a každý týden jí jezdila na návštěvu čtyři vnoučata. Byla zvyklá na společnost, a když zjistila, že jsem v bytě sama, nabídla mi, abych se vždycky stavila k ní. Nevyměnila bych nic na světě za její teplé obědy a dobré rady.

Naučit se žít sama mě stálo hodně úsilí a hodně probřečených nocí. Snažila jsem se zachránit to, co zbylo z naší rodiny, ale máma zůstala zakletá v nějakém vlastním světě. V realitě, kterou viděla jen ona. Tohle a alkohol bylo jediné, co jí zůstalo. O nic jiného nejevila zájem.

Brigády v supermarketu byly nutné zlo. Vždycky mě čekal hlavně úklid. Bylo nás tam celkem pět a střídali jsme se podle toho, co bylo zrovna potřeba udělat na různých staništích. Bohužel v době, kdy jsem po škole přicházela, na mě nejčastěji zbývalo odstraňování katastrof na záchodcích, zatímco ti, co chodili ráno, skládali krabice, doplňovali zboží, dělali inventuru nebo uklízeli kanceláře.

Nastrojila jsem se do zástěry, která byla určená na člověka tak o půl metru vyššího i širšího. Začala jsem čistit umyvadlo na dámských toaletách. Zelené gumové rukavice vypadaly komicky, protože mi byly velké. Měla jsem úklid každý druhý den, někdy i víckrát. Když jsem čistila záchody, úporně jsem se snažila myslet na to, že to dělám pro mámu, protože potřebuje, abych se o ni postarala. Potlačila jsem knedlík v krku a pustila se do vytírání podlahy. Pečlivě jsem proběhla celý svůj úsek. Zašla jsem se podívat i dozadu, jestli jsou tam chodby čisté.

„Ahoj Marto!“ křikla jsem na kolegyni, která vybalovala krabice z palety. Mávla na mě nepřiliš nadšeně. Zjevně se nemohla vybavovat, protože spěchala na přednášku. Přivydělávala si ke studiu na vysoké. Vystřídala v obchodě snad všechny pozice pro brigádníky. Jeden den vybalovala ve skladu, jiný byla na pokladně. Zeptala jsem se jí a ještě několika prodavaček pokuřujících u nouzového východu, jestli něco nepotřebují, a po záporné odpovědi alespoň vynesla koše.

Když jsem zajela s vozíkem do kumbálu s pracovními pomůckami a odepsala si splněný úklid na kartu, cítila

jsem nervozitu. Přemýšlela jsem, kam se v čase podívat. Zoufale mě zajímalo, co bych mohla vzít, aby to nikomu nescházelo.

Přemísťování nebylo jednoduché a člověk musel místo, kde se chtěl vrátit v čase, dobře vytipovat, jinak byl svědkem jen nudné historie. Doba, kdy jsem mohla procházet, byla omezená. Nedalo se jen stát v proudu času a čekat, až se objeví něco zajímavého. Ne, chtělo to hledat místa, kde bydleli bohatí lidé. Místa, kde se mohlo ukrývat něco cenného nebo která měla zajímavou historii.

Napadlo mě, že jsem ještě nezkoušela starý zámeček v Kunčičkách, ale cesta byla docela dlouhá na to, abych se tam vydala pěšky. Přesvědčená, že obětuju peníze za jízdenky na autobus kvůli lepšímu výdělku, jsem se vydala na zastávku.

Bylo téměř půl šesté, ale bylo dost světla a mohla jsem být venku dlouho. Na rozdíl od jiných mě nikdo nekontroloval, kam jdu nebo kdy se vracím.

Nejbližší zastávka byla u nákupní zóny, kde postávalo několik lidí s taškami plnými jídla a zcela jistě nepotřebných věcí. Rozbitý automat na jízdenky ukazoval na displeji nějaké podivné mimozemské znaky, ale jízdenku mi vytiskl.

Když autobus přijel, naštěstí se z něj většina lidí vydrala ven. Nasoukala jsem se mezi ty zbývající a smířila se s tím, že budu minimálně půl hodiny trpět zpocená těla a řidiče, který se učil jezdit pravděpodobně na Dakaru.

Ze zámečku zbývaly vlastně jen ruiny. Pobořené zdi, sem tam hromada cihel, vybavení žádné. Budova byla opuštěná už dávno. Město ji nechalo zchátrat, a tak jediné, co mi bránilo ve vstupu na pozemek, byla červenobílá páska s cedulí. Obhlédla jsem okolí, jestli mě někdo nesleduje, a pak jsem vstoupila mezi zatravněné sutiny.